

Środki finansowe na działalność organizacji pozarządowych

*Wizja to nie wszystko, trzeba ją połączyć
z działaniem.*

*Nie wystarczy wpatrywać się
w schody - musimy wspinać się po ich stopniach.*

Vaclav Havel

Źródła finansowania działalności organizacji pozarządowych

Składki członkowskie - to obowiązkowe wpłaty członków stowarzyszenia na rzecz stowarzyszenia. Zbierane są zarówno w stowarzyszeniu rejestrowanym w KRS, jak i w stowarzyszeniu zwykłym rejestrowanym w starostwie.

Spadki i zapisy - Spadek to jedna z form finansowania działalności statutowej organizacji pozarządowych, chociaż niezbyt często występująca. Majątek można przekazać organizacji także w drodze zapisu, czy szeroko rozumianej darowizny, co będzie miało znaczenie dla ustalenia skutków podatkowych takiego przekazania. Warto zwrócić uwagę, na co powinna uważać organizacja przyjmująca spadek. Nie zawsze bowiem będzie to korzystne.

Darowizny - to pieniądze lub rzeczy, które należą do nas i które przekazujemy komuś innemu, nie chcąc nic w zamian. Tak podpowiada nam intuicja. Oficjalna definicja z kodeksu cywilnego (art. 888) potwierdza to, mówiąc, że darowizna to „forma umowy, w której darczyńca zobowiązuje się do bezpłatnego świadczenia na rzecz obdarowanego, kosztem swego majątku”. Podkreślmy: o darowiźnie mówimy wtedy, kiedy dzielimy się swoją własnością, czyli przekazujemy pieniądze z własnej kieszeni lub sprzęty, które do nas należą.

- ❖ Dary rzeczowe to szczególna forma darowizny. Są to wszystkie rzeczy, które organizacja może otrzymać w „prezencie” od darczyńcy, nie musi płacić za otrzymane dobro. Darami rzeczowymi nie są usługi wykonane dla organizacji ani przekazane jej środki pieniężne.
- ❖ Przede wszystkim organizacja powinna dobrze określić swoje potrzeby. Pamiętajmy, że darowizna to nie tylko pieniądze, może to być też sprzęt, ubrania, oprogramowanie, itd., czyli dary.

Darowizny

- ❖ Poszukiwania warto zacząć od lokalnego biznesu. Trafne określenie, czego potrzebujemy i w jakiej ilości pozwoli stworzyć swoisty ranking potencjalnych darczyńców. Może też pomóc podczas rozmów biznesowych z naszymi dobrodziejami. Tam, gdzie liczy się konkretny (a tak jest w biznesie), warto przedstawić dokument potwierdzający, że nasze wyliczenia nie są wzięte „z sufitu”, lecz mają podstawy w realnych działaniach.
- ❖ Warto pamiętać, aby **podziękować darczyńcy**, informując innych o przekazanej przez niego darowiźnie. W lokalnym środowisku taka reklama filantropijnych zachowań często ma wielkie znaczenie dla firmy.
- ❖ Dodatkową zachętą jest możliwość odliczenia darowizny od dochodu. Firma-darczyńca (osoba prawna) **może odliczyć do 10% dochodu**, podlegającego opodatkowaniu, od darowizny przekazanej na cele pożytku publicznego oraz cele kultu religijnego.

Darowizny

- ❖ Osoby prywatne mogą odliczyć do 6% dochodu.
- ❖ Organizacja nie płaci podatku dochodowego od osób prawnych, jeśli otrzymana przez nią darowizna zostanie przekazana na jej cele statutowe.

- ❖ Dary rzeczowe, tak jak darowizny finansowe, są przychodem organizacji. Powinniśmy zatem określić wartość przekazanych nam darów. W przypadku darów od firm jest to proste, gdyż zazwyczaj firma przekazując nam towar, żąda pokwitowania odbioru. Mamy zatem dowód, że przyjęliśmy ileś sztuk o określonej wartości. Gdy dary przekazują osoby prywatne, sprawa jest trudniejsza. Nie zawsze możemy precyzyjnie określić wartość otrzymanych darów (np. używanych zabawek). W takim wypadku trzeba je jak najdokładniej oszacować na podstawie obowiązujących cen rynkowych uwzględniając oczywiście „stopień zużycia”.

Foundraising

- ❖ Fundraising to pojęcie z języka angielskiego odnoszące się do słowa fund (fundusze) i raise (zbierać). Oznacza **proces systematycznego, zaplanowanego zbierania funduszy poprzez zwracanie się do potencjalnych darczyńców o wsparcie dla określonych działań organizacji**.
- ❖ inwestycja, która się zwróci z czasem – dobrze prowadzony fundraising jest naprawdę skuteczną i przynosi miliony złotych rocznie organizacjom, które kilka lat temu w to uwierzyły i zainwestowały.

Zbiórki publiczne, loterie, aukcje, koncerty charytatywne itp.

Zbiórka publiczna to wszelkie publiczne zbieranie ofiar w gotówce lub naturze na pewien z góry określony cel, które wymaga pozwolenia właściwego urzędu.

- ❖ dotyczy wyłącznie ofiar w **gotówce** lub w **naturze**, czyli: pieniędzy, darów rzeczowych.
- ❖ zbiórka w miejscach publicznych, zbierający i dający nie znają się (np. na ulicy, w parku, na cmentarzu, w sklepie, „domokrażne zbieranie od domu do domu”) do: puszek, skarbon, koszy.

Zbiórki publiczne, loterie, aukcje, koncerty charytatywne itp.

- ❖ na cel pożytku publicznego, np. kulturę, pomoc dobroczynną lub na cel religijny (poza terenem kościołów)
- ❖ zgodny ze statutem stowarzyszenia lub organizacji, bądź z aktem organizacyjnym komitetu powołanego do przeprowadzenia zbiórki,
- ❖ jeśli publicznie zbieramy pieniądze na z góry określony cel to musimy mieć na to pozwolenie. Od 27 listopada 2015 r. ministerstwem, które odpowiada za zbiórki publiczne (przyjmowanie zgłoszeń, sprawozdań, administrowaniem portalem zbiorki.gov.pl) jest Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji. www.zbiorki.gov.pl

Zbiórki publiczne, loterie, aukcje, koncerty charytatywne itp.

- ❖ Modny ostatnio **crowdfunding - Finansowanie Społecznościowe**, również pozwala pozyskać środki na konkretny cel. Finansowanie społecznościowe daje inicjatorom przedsięwzięć społecznych, kulturalnych i biznesowych możliwość pozyskiwania środków na ich realizację. Finansującymi są członkowie społeczności wirtualnych, znajomi, rodzina i wszelkie osoby, które mikropłatnościami chcą wesprzeć twórców. Wiele drobnych wpłat składa się na dużą pulę środków, które pozwalają spełniać marzenia, rozwijać biznes lub organizować atrakcyjne eventy.
- ❖ w zamian twórca projektu oferuje wspierającym unikalne bonusy (bilety, spotkania, gadzety), oferuje swoje produkty lub usługi, bądź też oddaje udziały w swoim przedsięwzięciu. oraz portale społecznościowe do tego mogą służyć portale crowdfundingowe.

www.polakpotrafi.pl, www.wspieramto.pl, www.zrzutka.pl, www.beesfund.com, www.odpalprojekt.pl

Odpis od podatku dochodowego "1,5%"

- ❖ Aby móc przyjmować 1,5% podatku dochodowego organizacja musi mieć status organizacji pożytku publicznego (OPP).
- ❖ Nie wszystkie OPP mogą korzystać z przywileju otrzymywania 1,5%, zależy on bowiem od spełnienia dodatkowych wymagań i to zarówno dla organizacji nowo uzyskujących status, jak i dla OPP posiadających ten status od kilku lat.
- ❖ Organizacje dopiero uzyskujące status OPP – 1,5% – tak w skrócie mówimy o 1,5% podatku dochodowego osób fizycznych, który od 2004 roku podatnicy mogą przekazywać na organizacje pożytku publicznego.

Odpis od podatku dochodowego "1,5%"

- ❖ 1,5% to jedna setna część podatku dochodowego od osób fizycznych (sposób finansowego wsparcia), którą podatnik może przekazać wybranej przez siebie organizacji pożytku publicznego.
- ❖ Muszą uzyskać status OPP, czyli mieć w KRS wpis o jego nadaniu, najpóźniej do dnia 30 listopada (włącznie z tym dniem) roku podatkowego, za który podatnik podatku dochodowego od osób fizycznych może przekazać 1,5% podatku.

Prowadzenie działalności odpłatnej

- ❖ Działalnością odpłatną pożytku publicznego jest działalność prowadzona przez stowarzyszenie/fundację w ramach jej działań statutowych mieszczących się w sferze pożytku publicznego określonej w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie za które pobiera opłaty (wynagrodzenie) od beneficjentów.
- ❖ Sprzedaż towarów lub usług wytworzonych lub świadczonych przez osoby bezpośrednio korzystające z działalności pożytku publicznego, w szczególności w zakresie rehabilitacji oraz przystosowania do pracy zawodowej osób niepełnosprawnych oraz reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Prowadzenie działalności odpłatnej

- ❖ W wyniku nowelizacji ustawy z 2011 r. usunięto z definicji działalności odpłatnej pożytku publicznego możliwość zaliczania sprzedaży przedmiotów darowizny. Oznacza to, że sprzedaż podarowanych organizacji przedmiotów (np. odzieży) nie jest uznawana za działalność odpłatną. Organizacja nadal może sprzedawać przedmioty darowizny, korzystając jednak z przepisów ogólnych, czyli ustawy o rachunkowości i ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.
- ❖ Przychód z działalności odpłatnej pożytku publicznego służy wyłącznie prowadzeniu działalności pożytku publicznego.
- ❖ Podjęcie odpłatnej działalności pożytku publicznego nie wymaga żadnej formalnej rejestracji. Dzięki temu – przy zachowaniu określonych zasad – organizacja może uzyskiwać pieniądze na finansowanie swojej działalności, bez konieczności zgłaszania działalności gospodarczej.

Prowadzenie działalności odpłatnej

Działalność odpłatna pożytku publicznego staje się działalnością gospodarczą (wymagającą rejestracji), jeżeli pobierane przez organizację wynagrodzenie (opłata) jest wyższe od tego, jakie wynika z kosztów tej działalności lub jeżeli przeciętne wynagrodzenie osoby fizycznej zatrudnionej przy działalności odpłatnej, za okres ostatnich 3 miesięcy, przekroczy 3-krotność przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw ogłoszonego przez prezesa GUS za rok.

Nawiązki sądowe.

W 2012 r. powstał **Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej** – fundusz celowy, którego dysponentem jest minister sprawiedliwości. Jedną z grup środków zasilających fundusz są nawiązki i świadczenia pieniężne zasądzone przez sądy od sprawców przestępstw. Środki te następnie przekazywane są organizacjom pozarządowym w konkursach dotacyjnych.

Inwestycje finansowe organizacji pozarządowych (konto bankowe, akcje, obligacje i inne formy inwestowania).

Sponsoring - oznacza odpłatne przysporzenie majątkowe wyrażające się w pieniądzu, rzeczach lub usługach, dokonywane przez firmę, osobę prywatną, instytucję itp. (sponsora) na rzecz osoby fizycznej, organizacji, instytucji itp. (sponsorowanego), w celu wykonania przez niego czynności określonych w umowie sponsoringu.

Podstawowe cechy sponsoringu:

- ❖ polega na wzajemnych świadczeniach sponsora i sponsorowanego,
- ❖ sponsor daje do dyspozycji sponsorowanego ustaloną kwotę pieniędzy lub inne zasoby,
- ❖ sponsorowany wykonuje uprzednio uzgodnione świadczenia, które przyczyniają się do realizacji celów public relations sponsora.

Dotacje - to bezzwrotna pomoc finansowa, którą organizacja otrzymała od donatora/sponsora, na jakiś cel zgodny z jej statutem. Dotacja najczęściej jest udzielona na zrealizowanie jakiegoś konkretnego działania (np. zorganizowanie letniego obozu dla dzieci). Może być też przeznaczona na wsparcie instytucjonalne organizacji, czyli np. na zakup sprzętu, szkolenia dla pracowników itp.

Gdy organizacja ubiega się o dotację najczęściej potocznie mówi się, że pisze wniosek na realizację jakiegoś działania.

Każda instytucja rozdająca dotacje (tzw. granty) ma swoje zasady i procedury pracy oraz przyznawanego wsparcia. Każda z nich ma także swoje priorytety wsparcia finansowego i "ulubione" tematy wynikające z własnych celów statutowych. Te priorytety mogą ulegać zmianie, bo ciągle pojawiają się nowe potrzeby i problemy społeczne, a instytucje grantodawcze próbują na nie reagować. Zmiany te przebiegają w różnym czasie, np. co roku, bądź co kilka lat, dlatego wiedza na temat warunków otrzymania wsparcia finansowego wymaga ciągłej aktualizacji.

Dotacje:

- ❖ Ogłoszenia konkursowe można znaleźć na stronach samorządów (gmina, powiat, Urząd Marszałkowski), również warto zaglądać na strony BIP (Biuletyn Informacji Publicznej) tych samorządów:

<https://www.bip.umilawa.pl>

Od wielu lat, te same organizacje składają propozycję do budżetu, a następnie oferty w odpowiedzi na otwarte konkursy. Zdarza się również niezłożenie ofert na wcześniej zgłoszoną propozycję. Są także organizacje, które poza jedną dotacją z miasta ława nie pozyskują żadnych innych środków. Istnieją też takie, które są już tak przyzwyczajone do funkcjonowania z dotacji miasta, że uważają, iż im się to należy. Idea, jak sama nazwa procedury konkursowej mówi, jest „otwarty konkurs ofert”, co oznacza przede wszystkim KONKURS – wyłonienie najlepszej oferty i OTWARTY dla wszystkich organizacji, również tych spoza miasta, gminy, województwa.

Poza tym jakość składanych ofert do otwartych konkursów prowadzonych przez miasto ławę, pozostawia wiele do życzenia. Sam wzór oferty oraz wszelkie objaśnienia do niego opracowano już wiele lat temu wraz z powstaniem ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (w roku 2003) i rozporządzenia Ministra dotyczącego wzoru ofert na realizację zadań publicznych. Ponadto nasze organizacje mają możliwość uczestniczenia w organizowanych corocznie od 2 - 3 szkoleniach związanych z wypełnianiem ofert i wniosków o dotację właśnie w okresie, kiedy są ogłaszane konkursy.

Źródła finansowania – gdzie szukać:

www.zrzutka.pl,

www.siepomaga.pl

www.patronite.pl

<https://www.facebook.com/konkursyNGO>

<https://generatorspoleczny.pl/>

<https://fundusze.ngo.pl/aktualne>

<http://warminskizakatek.com.pl>

<https://rzadowyprogramklub.pl/>

<https://www.witkac.pl>

<https://bip.warmia.mazury.pl/#>

<https://bip.powiat-ilawski.pl>

<https://funduszeuropejskie.warmia.mazury.pl/>

<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl>

<https://www.rozwojspoleczny.gov.pl/>

<https://erasmusplus.org.pl/>

<https://niw.gov.pl/>

<https://www.pfron.org.pl/>

<https://owies.eswip.pl/>

Przygotował:

Wojciech Jankowski

KIEROWNIK
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ
Urzędu Miasta Ilawy
PEŁNOMOCNIK BURMISTRZA
ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień

mgr Agnieszka Łapińska

03.06.2025r.

BURMISTRZ
MIASTA ILAWY

Dawid Kupczewski

